

Nevidni v športu

LGBT osebe v športu

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Spolna usmerjenost in spolna identiteta
- LGBT(IQ):
lezbijke, geji, biseksualne, trans
(interseksualne in queer) osebe

PODPORNIKI IN PARTNERJI

- Del projekta Brez prostora za homofobijo v nogometu
- Open Society Foundations, program East-East
- Evropska gejevska in lezbična športna zveza (EGLSF)
- Projekt Nogomet za enakost
- Evropska komisija
- Mestna občina Ljubljana
- Inštitut za razvoj športa Spolint
- Društvo DIH – Enakopravni pod mavrico
Športno društvo Out in Slovenija

VRHUNSKI ŠPORT IN LGBT

Olimpijske igre London 2012

- Udeležba: 10.960 (6.098 M in 4.862 Ž)
- Razkriti LGBT: 21 (3 M in 18 Ž)

Paraolimpijske igre London 2012

- Udeležba: 4.286 (2.776 M in 1.510 Ž)
- Razkriti LGBT: 2 (1 M in 1 Ž)

VRHUNSKI ŠPORT IN LGBT

Olimpijske igre Peking 2008

- Udeležba: 10.942 šp. (6.305 M in 4.637 Ž)
- Razkriti LGBT: 11 (1 M in 10 Ž)

Zimske olimpijske igre Vancouver 2010

- Udeležba: 2.566 šp. (1.522 M in 1.044 Ž)
- Razkriti LGBT: 1 (1 Ž)

SLOVENSKI VRHUNSKI LGBT ŠPORTNIKI IN ŠPORTNICE

- 990 vrhunskih športnikov in športnic
(perspektivni, mednarodni in svetovni razred –
Kategorizacija OKS oktober 2012)
- 1 razkrit LGBT športnik (1 Ž)

PREGLED

- **OI London 2012:** Del 1% 5%
10.960 šp. -> 21 LGBT 0,19% 110 550
- **POI London 2012:**
4.286 šp. -> 2 LGBT 0,05% 43 215
- **EURO 2012**
368 šp. -> 0 (L)GBT - 4 20
- **SLO vrhunski športniki in športnice**
990 šp. -> 1 L(GBT) 0,1% 10 50

VSI ENAKOPRAVNI V ŠPORTU?

- Hrvaška – Otto Barić, bivši selektor HNZ;
intervju Jutranji list (2004):
"Imam potpuno jasan stav. Homoseksualizam nije dobar."
U reprezentaciji nema mjesta homoseksualcima...
homoseksualca možem da otkrijem u deset minuta, "po načinu njegova govora, ponašanja, po tome kako prilazi nekome".
"Ja sebi ne mogu dopustiti da budem homoseksualac, ne mogu dopustiti ni da moj sin bude takav."

VSI ENAKOPRAVNI V ŠPORTU?

- Hrvaška – Vlatko Marković, predsednik HNZ;
intervju Večernji list (2010):
VL: Bi li za hrvatsku selekciju mogao nastupiti igrač koji bi se deklarirao kao gay?
Marković: Dok sam ja predsjednik, sigurno ne!
VL: Susreli ste takvoga igrača u karijeri?
Marković: Ne, na svu sreću,
nogomet igraju samo zdravi ljudi.

VSI ENAKOPRAVNI V ŠPORTU?

- Hrvaška – Zdravko Mamić, predsednik NK Dinamo Zagreb; TV intervju (2010):
U mojoj reprezentaciji isto ne bi igrali igrači gej orijentacije; šta je u tome loše?...
Ja ne vidim čoveka gej orijentacije (u futbolu) ali ga vidim kao baletana, umetnika, taksopisca, novinara...
Ima li nešto što vas normalno zanima;
da nije neko sranje...

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Razstava Proti pravilom – geji in lezbijke v športu
Otvoritev SLO: 08.05.2012; večjezična gostujoča

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Turnir enakosti – Nogometna družina je zakon!
Ljubljana: 13.05.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Publikacije med EUROM 2012
Poljska in Ukrajina: 08.06.-01.07.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- EURO Pride House – Hiša ponosa med EUROM
Varšava: 08.06.-01.07.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Your EURO Pride House – Vaša hiša ponosa
med EUROM // 08.06.-01.07.2012

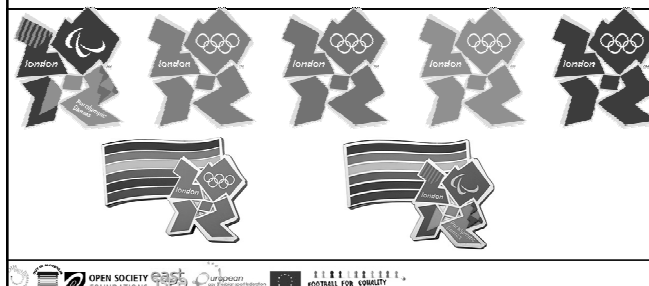
PRIMERI DOBRIH PRAKS

- EuroGames 2012
Budimpešta: 27.06.-01.07.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Olimpijske in paraolimpijske igre London 2012
London: 27.07-12.08.2012 in 29.08.-09.09.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Pride House 2012 – Hiša ponosa med OI
London: 03.-12.08.2012

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- FARE akcijski dnevi 2012
vseevropska akcija: 16.-31.10.2012

ŠPORT ZA LGBT OSEBE

- Začetki segajo v 70. leta v ZDA (bowling)
1982 : Zveza Gay Games (ime od 1989)
- V Evropi skupine od 80. let dalje
1989: Evropska gejevska in lezbična športna zveza
- V Sloveniji začetki leta 2000 – neformalna skupina
2003: del društva DIH
2010: samostojno društvo
Out in Slovenija

ŠPORT ZA LGBT OSEBE

- Varo okolje
- Enakopravnost, spoštovanje, nediskriminacija
- "Interesne" skupine
- Tekmovanja in druženja

ŠPORT ZA LGBT OSEBE V SLO

- V Sloveniji (poudarek na Ljubljani) koordinacija
Športno društvo OUT IN SLOVENIJA
- Sodelovanje z drugimi društvi in skupinami
(DIH, Plamen, Hetero-Homo, neformalne
inicitive, posamezniki in posameznice)
- Subvencionirane in
organizirane dejavnosti
- Lastna iniciativa

MEDNARODNE IGRE

EUROGAMES 2012

- Budimpešta, Madžarska
- 27.6.2012 - 1.7.2012
- 14 športov
- več kot 2.000 udeležencev in udeleženk
- 9 udeležencev in udeleženk
iz Slovenije; 8 odličij (4-2-2)

MEDNARODNE IGRE

OUTGAMES 2013

- Antwerpen, Belgija
- 3.8. 2013 - 11.8. 2013
- 31 športov

GAY GAMES 2014

- Cleveland (Ohio), ZDA
- 9.8.2014 - 16.8.2014
- 31 športov

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Razumevanje in "politična korektnost"
- Biološki spol (angl. *sex*; biološka komponenta spola – genitalije, kromosomi...) in družbeni spol (angl. *gender*; družbena komponenta spola, ki vključuje družbene vloge, pričakovanja, interese in samo-doživljanje)
- LGBT(IQ):
lezbijke, geji, biseksualne, trans (interseksualne in queer) osebe

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Spolna usmerjenost in spolna identiteta: ni izbira ali življenjski stil in ni vezana le na (zasebno) spolnost
- Heteronormativnost: celota družbenih norm, ki postavljajo heteroseksualnost in binarno opozicijo moškega in ženske kot "normalno" in vse ostalo kot nenormalno in deviantno

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Homofobija in transfobija: strah pred istospolno usmerjenimi in trans ljudmi > sovraštvo in nestrpnost do teh družbenih skupin
- Sovražni govor in zločini iz sovraštva
- Strpnost / sprejemanje?
- Drugačnost / različnost?

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Enakopravnost in enake možnosti
- Zaščita ranljivih skupin
- Zakonodaja / načela / praksa
- Seksim, rasizem, ksenofobija
- Pomembno govoriti in ukrepati tudi proti homofobiji in transfobiji
- Vidnost
- Razkritost (outiranje)

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Besede niso nedolžne
- Neustrezno pojmovanje: drugačnost (različnost) istospolni / istospolniki (istospolno usmerjeni)
- Uporaba žaljivih besed peder (gej)
- Uporaba "kliničnih" besed homoseksualci (geji / istospolno usmerjeni) hermafrodit (interspolna oseba)

TERMINOLOGIJA IN TEORIJA

- Stereotipiziranje pretiran poudarek na seksualnosti gej = feminizirani moški lezbijka = "možača"
- Delitev športov "pravi; moški" športi (npr. nogomet) "ostali; drugi; ženski" športi (npr. um. drsanje)
- Predsodki in etiketiranje "narobe športa" spolna usmerjenost?

NATEČAJ

- Najboljši članki, povezani s temo LGBT oseb v športu
- Odprt do 30.11.2012
- Novi objavljeni ali tudi neobjavljeni članki / prispevki
- Nagradni sklad 500 EUR:
 1. nagrada: 300 EUR
 2. in 3. nagrada: 100 EUR
- Strinjanje z objavo prispevkov

NATEČAJ

- Pogoji:
 - pisni izdelki v slovenščini ali angleščini
 - prispevki še niso bili objavljeni
- Točkovanje:
 - dodatne točke za udeležbo na delavnici
 - dodatne točke za kreativnost
 - dodatne točke za "terensko delo"
 - dodatne točke za lokalni (slovenski) kontekst
- Prispevke poslati na info@dih.si

NATEČAJ

- Nekaj predlaganih tem:
 - sovražni govor in homofobija
 - LGBT športna tekmovanja (EuroGames, Gay Games, Outgames ipd)
 - lokalne LGBT športne prireditve / skupine / športniki ali športnice
 - intervju s trenerji ali vodstvom šp. Organizacije
 - intervju z vrhunskimi športniki / športnicami
 - podporne in navijaške skupine

NATEČAJ

- dr. Barbara Rajgelj
Fakulteta za družbene vede UL
- dr. Milan Hosta
Inštitut za razvoj športa Spolint
- Daša Kopitar
Društvo DIH – Enakopravni pod mavrico
- Andrej Pišl
Športno društvo Out in Slovenija

**Društvo DIH –
Enakopravni pod mavrico**
www.dih.si

**Športno društvo
Out in Slovenija**
www.outinslovenija.com

